

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Jule-Træet

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Jule-Træet", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1823_389-intro-shoot-idm75.pdf (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Digtets strukturer

Grundtvig tager udgangspunkt i de konkrete folkelige juletræer, men igennem digtet bliver juletræet omdannet og tillagt stadigt dybere kristelige betydninger. Digtets 30 strofer er opbygget i to lige store halvdele med omdrejningspunkt i stroferne 15 og 16, der angiver vigtige temaer: det store over for det små samt den menneskelige ufuldkommenhed over for Gud og Kristus. Det barnlige og ydmyge sind er den rette måde at nærme sig kristendommen på, jf. Matt 18,3-4.

Hver af digtets halvdele indeholder sammenhængende billedstrukturer, der er allegorier over en skibssejlad. Allegorien i strofe 8-13 kan måske beskrives som menneskets egen forestilling eller "Drøm" (jf. strofe 15), mens allegorierne i strofe 20-28 og 30 har karakter af visioner af en pilgrimsfærd, inspireret af Helligånden (jf. strofe 19). Igennem digtet findes opfordrende markører, "Saa kom(me) da (med)" (strofe 6, 14, 19 og 29), der er med til at angive digtets afsnit. Markørerne opfordrer ligeledes læseren til at tage del i drømmen og i pilgrimsfærden, der er en sejlad igennem hav og luft til det dejlige, hellige land (jf. strofe 7 og 21). Den allegoriske sejlad er beskrevet, så den foregår samtidigt på flere tidsplaner: Den foregår i samtiden, hvor fjenderne var de muslimske tyrker fra Osmannerriget, der havde herredømmet over det daværende Israel (jf. strofe 21). Samtidigt foregår den ved Jesu fødsel omkring år 0 (jf. strofe 30). Endelig foregår sejladen også tilbage i gammeltestamentlig tid, hvor Sem er en af de gudfrygtige, der har overlevet i Noas ark (se strofe 22; jf. 1 Mos 9,26-27).

Skibet er et mangetydigt billede. Det kan bl.a. opfattes som kirkeskibet, dvs. den del af kirkebygningen, hvor menigheden befinder sig. Det er også blevet udlagt som den almindelige, kristne kirke og her især den danske kirke (Ludwigs 1927, s. 42). Grundtvig ønsker at "gaa om Bord i Menighedens Skib og drage til Betlehem for i Evangeliet at fejre en virkelig Jul, i den levende Tro og under Englenes Sang" (Hansen 1937, bind 1, s. 86).

Digtet er fyldt med modsætninger som asatro - kristendom, det folkelige og nordisk mytologiske - det bibelske, Norden - Israel, juletræ eller gran - palme. Disse spændinger afspejler sig i digtets alvorlige, men glædelige indhold og dets lette tone.